

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Dějepis

Vyučovací předmět dějepis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Rozvíjí průřezová témata – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova. Předmět zprostředkovává poznatky z historie a podporuje utváření historického povědomí v souvislostech.

Volitelné předměty pro 4. ročník (všechna zaměření)

Předmět: Seminář kulturních dějin Prahy

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení

Dějepis kultivuje historické povědomí žáků, upevňuje vazby a vztahy mezi historickými fakty, objasňuje historii jako proces vývoje lidské společnosti. Těžiště předmětu leží v pochopení vztahů, vazeb, souvislostí a procesů. Obsažená dějepisná fakta mají v předmětu své opodstatnění, jsou uspořádána chronologicky (na základě obvyklé historické periodizace), ale zároveň plně akcentují historické souvislosti.

Obsahové vymezení je závazné pro všechna studijní zaměření. Odlišný rozsah odpovídá hodinové dotaci.

Časové a organizační vymezení

Dějepis je řazen ve studijním oboru humanitní předměty do všech čtyř ročníků, hodinová dotace odpovídá konkrétnímu učebnímu plánu. Ve studijních oborech přírodovědné předměty a programování je řazen do tří ročníků s dotací odpovídající učebnímu plánu. Ve čtvrtém ročníku budou žákům nabídnuty jednoleté volitelné předměty v rozsahu 2 hodiny týdně, které budou rozvíjet dějepisné znalosti a historické povědomí a budou posilovat jednotlivé kompetence.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

- učitel vede žáky ke studiu historie, k orientaci v odborné literatuře
- učitel vede žáky ke kritické práci s prameny
- učitel vede žáky ke kritickému přístupu k médiím
- učitel vede žáky k tvořivému zpracování informací
- učitel zadává žákům ročníkové a seminární práce, ve kterých prokazují schopnost pracovat s informacemi

Kompetence k řešení problémů:

- učitel vede žáky k prezentaci získaných informací
- učitel vede žáky k hledání různých pohledů na historii a k jejich porovnávání
- učitel vede žáky ke k kritickému myšlení, k analyzování problémů
- učitel vede žáky k tvořivému myšlení a interpretaci dějin

Kompetence komunikativní:

- učitel vede žáky ke správnému formulování základní historické faktografie
- učitel vede žáky k přesnému a odbornému vyjadřování
- učitel vede žáky k precizní práci s odbornými termíny
- učitel vede žáky k vhodné argumentaci, spolupráci a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální:

- učitel vytváří podmínky pro spolupráci se žáky a pro práci ve skupině
- učitel vytváří podmínky pro projektovou činnost žáků v předmětu dějepis

Kompetence občanské:

- učitel vede žáky k formování vlastních názorů a postojů
- učitel vede žáky utváření občanských postojů
- učitel vede žáky etickému pohledu na dějiny lidské společnosti
- učitel vede žáky k vnímání současnosti v evropských a světových souvislostech
- učitel vede žáky k respektování názorů jiných
- učitel vede žáky k toleranci

Kompetence k podnikavosti:

- učitel motivuje žáky k zapojení do projektů, soutěží odborných aktivit
- učitel vede žáky s ohledem na budoucí profesní zaměření k jejich osobnímu rozvoji

Zabezpečení výuky žáků se speciálními potřebami:

- učitel pracuje se žáky se speciálními potřebami v rámci tříd, ve kterých jsou integrováni, škola jim vytváří podmínky pro studium

Zabezpečení výuky nadaných žáků:

- nadaným žáků vytváří škola, učitelé individuální podmínky pro jejich osobní rozvoj

Výstupy	Učivo – téma	Konkretizace	Průřezová témata, souvislosti, metody
• žák se orientuje v historickém vývoji Prahy a chápe vývoj města v širších historických souvislostech	• historický a územní vývoj města	• archeologické lokality na území Prahy, pravěké a raně dějinné osídlení Prahy • počátky Prahy jako města a počátky Hradu jako panov.sídla a církev. centra	<i>Výchova k myšlení k myšlení v globálních souvislostech - evropské kulturní kořeny</i> <i>Multikulturní výchova - kulturní pluralita Mediální výchova - příprava vlastních materiálů a jejich prezentace - komunikace a spolupráce v týmu</i>

• žák má přehled o územním vývoji města a dokáže jej uvést do historických souvislostí • žák se orientuje v topografii Prahy se zřetelem k významným historickým památkám a kulturním institucím • žák má přehled o sbírkách pražských muzeí a galerií • žák určuje stavební slohy a dokáže slohově zařadit významné pražské stavby • žák chápe multikulturní aspekty pražských dějin a dokáže je doložit příklady z umění a vědy • žák pracuje s odbornou literaturou • žák interpretuje umělecká díla a jejich obsah chápe širších kulturně historických souvislostech	• Praha románská • Praha gotická • Praha renesanční • Praha barokní • Praha jako centrum národního hnutí • Přeměna Prahy v moderní město město	• proměny Prahy ve vrcholném a pozdním středověku • územní rozvoj stf. města • stavební vývoj PH • gotika ve sbírkách NG • obraz stf. města v dobové literatuře • PH jako císařská rezidence • renesanční umění ve sbírkách NG a UMPRUM • Praha jako centrum židovské kultury • významné barokní stavby • baroko ve sbírkách NG • klasicismus v pražské architektuře • počátky českého divadla • Praha jako centrum národního hnutí • modernizace a územní rozvoj města, nové druhy zábavy	<i>v globálních souvislostech - evropské kulturní kořeny</i>
	• Praha jako metropole ČSR • Kulturní života Prahy v létech totalitního režimu • Proměny kulturního života na pádu totalitního života • v létech totalitního režimu	• historismus v pražské architektuře • secese a počátky moderního umění a architektury • Praha jako centrum spol. a kulturního života – divadla galerie, kavárny • konstruktivismus a funkcionalismus v pražské architektuře • Praha jako zdroj literární inspirace • Praha multikulturní • kulturní života Praha za protektorátu • sořela v pražské architektuře • zlatá šedesáta léta v pražských divadlech • kultura v létech normalizace • nejnovější pražské stavby • problematika ochrany památek •	